

AMBULANSEARBEIDERFAGET

PLANLEGGINGSARBEID

Vurdringsskala	Bestått meget godt	Bestått	Ikke bestått
Vurderingskriterier			
Mål/ Kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten viser solid fagkunnskap, og kan knytte denne til kompetansemålene i læreplanen. 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten har mål som er relevant for oppgaven Kandidaten har god innsikt i, og forståelse av hoveddelene i lærestoffet, og kan knytte de fleste elementene til kompetansemålene i læreplanen. 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten kan gjengi noe fagkunnskap men har vanskelig med å se sammenhenger, og å knytte kunnskapen opp mot kompetansemålene i læreplanen.
Metode	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten arbeider metodisk i samsvarer med målene/ kompetansemålene for aktivitetene. 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten viser gode evner i bruk av hensiktsmessig metode. 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten viser liten eller ingen evne i bruk av metoder for oppgaven
Faglig innhold	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten har med alle elementer i planene og viser solid fagkunnskap. Kandidaten bruker kunnskap fra flere fagområder og ser sammenhengen mellom dem. 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten har god innsikt i og forståelse av hoveddelene av lærestoffet. Kandidaten kan begrunne sine valg tilfredsstillende 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten har lite faglige begrunnelser, og tar bare i bruk deler av fagkunnskapen. Fagkunnskap presenteres tilfeldig og springende og kandidaten mangler innsikt i læreplanens mål.
Gjennomføring	<ul style="list-style-type: none"> Det kommer tydelig frem hva som skal prioriteres og hvorfor. Kandidaten viser god kunnskap vedrørende tidsbruk i de enkelte vurderingene. 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten vet hva som skal være primærfokus og behandling. Kandidaten viser forståelse for bruk av systematisk pasientundersøkelse og behandling. 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten viser liten forståelse vedrørende systematisk undersøkelse og behandling. Kandidaten viser lite forståelse for prioriteringer vedrørende undersøkelse og behandling.

Organisering	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten har full oversikt og kontroll på tilgjengelige ressurser og organisering av disse. Kandidaten viser god forståelse for viktigheten av samarbeid Kandidaten har en god og tydelig arbeidsfordeling 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten har oversikt over tilgjengelige ressurser. Kandidaten viser forståelse av viktigheten med samarbeid Kandidaten viser noe arbeidsfordeling og organisering av arbeidet. 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten viser liten oversikt over tilgjengelige ressurser. Kandidaten viser lite eller ingen forståelse av viktigheten av samarbeid Kandidaten har lite forståelse for arbeidsfordeling
---------------------	--	---	--

PRAKTISK GJENNOMFØRING

Vurdringsskala	Bestått meget godt	Bestått	Ikke bestått
Vurderingskriterier			
Samarbeid/ Rollemodell	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten viser stort engasjement og motivasjon. Kandidaten viser stor forståelse for samarbeidende yrker/parter. Kandidaten viser spesielt gode holdninger og viser stor respekt for pasienter/pårørende og sine medarbeidere. 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten viser motivasjon og engasjement. Kandidaten viser god forståelse for samarbeidende parter. Kandidaten viser gode holdninger og respekt for pasienter og pårørende 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten viser manglende motivasjon og engasjement Kandidaten har problemer med å vise gode holdninger og viser manglende respekt for andre
Ledelse/ Samhandling	<ul style="list-style-type: none"> Arbeidet gjennomføres med høy faglig standard. Kandidaten viser stor grad av selvstendighet, har kontroll og kan organisere/deligere på en trygg måte Kandidaten viser meget god kreativitet, er fleksibel og finner nye løsninger 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten kan jobbe i team, og vet hva som skal gjøres Kandidaten kan samarbeide med sine medarbeidere Kandidaten er ryddig og har god oversikt. 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten tar lite initiativ, mangler selvstendighet og viser lite evne til samarbeid. Kandidaten har lite kontroll og oversikt over det arbeidet som skal gjøres. Kandidaten viser liten evne til styring/delegering.
Ressursbruk	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten har meget gode praktiske ferdigheter. 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten har gode praktiske ferdigheter. Kandidaten er bevisst 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidatens praktiske ferdigheter er ikke tilstrekkelig gode.

	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten har full oversikt over de ressurser som er tilgjengelige for gjennomføring av oppgaven 	på bruk av ulike ressurser i arbeidet.	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten tar ikke i bruk tilgjengelig ressurser
Gjennomføring	<ul style="list-style-type: none"> Det kommer tydelig frem hva som skal prioriteres og hvorfor Kandidaten undersøker systematisk og hurtig, og velger riktig mål i utførelsen av oppgaven Kandidaten viser god kunnskap vedrørende tidsbruk i de enkelte vurderingene. 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten undersøker systematisk, tar hensyn til tidsbruk og velger riktig mål i utførelsen av oppgaven Kandidaten vet hva som skal være primærfokus og behandling. Kandidaten viser forståelse for bruk av systematisk pasientundersøkelse og behandling 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten viser liten forståelse vedrørende systematisk undersøkelse og behandling. Kandidaten viser lite forståelse for prioriteringer vedrørende undersøkelse og behandling.

VURDERINGSARBEID

Vurdringskala	Bestått meget godt	Bestått	Ikke bestått
Vurderingskriterier			
Planarbeidet	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten vurderer systematisk hele innholdet, samt reflekterer over eget arbeid på en meget god måte. 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten vurderer innholdet i planarbeidet. 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten refererer til hva som har skjedd uten å vurdere innholdet i planene
Faglig refleksjon	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten viser meget god evne til kritisk tenkning, reflekterer og kan peke på nye løsninger Kandidaten viser stor forståelse for mange forhold som kan evalueres Kandidaten har meget god måloppnåelse vedrørende forståelse av kompetansemål og innhold av dette. 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten kan til en viss grad peke på hva som har vært bra / evt ikke bra, og kommer med noen forslag til hva som kunne vært gjort annerledes Kandidaten har tilfredsstillende måloppnåelse vedrørende kompetansemål 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten vurderer ikke hva som gikk bra / evt ikke bra. Kandidaten har ingen forslag til andre, nye eller bedre løsninger Kandidaten sier lite eller ingenting om grad av måloppnåelse vedrørende kompetansemål
Eget arbeid	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten har et realistisk og reflektert syn på eget arbeid Kandidaten har 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten har et realistisk syn på eget arbeid Kandidaten viser 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten har urealistisk syn på eget arbeid Kandidaten ser ikke

	selvinningsikt og forståelse for hvordan egen rolle har påvirket resultatet av arbeidet	forståelse for betydningen av egen rolle	viktigheten av egen rolle.
Måloppnåelse	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten kjenner godt målene i ambulansesfaget og omsetter disse i praktisk arbeid. Kandidaten arbeider på tydelig og systematisk med måloppnåelse, og prioriterer riktig mellom tiltak, også tidskritiske vurderinger 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten kjenner målene i ambulansesfaget og kan foreta prioriteringer i samsvar med disse. Kandidaten tar hensyn til tidsmarginer 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten har liten forståelse for målene i ambulansesfaget og har problemer med å kjenne dem igjen i praktisk arbeid. Kandidaten planlegger ikke tiltak med hensyn til tidsforbruk.
Læringsutbytte	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten forklarer grundig eget læringsutbytte 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten har tilfredsstillende beskrivelse av eget læringsutbytte 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten forteller lite eller ingenting om sitt læringsutbytte

DOKUMENTASJON

Vurdringskala	Bestått meget godt	Bestått	Ikke bestått
Vurderingskriterier			
Plan - og vurderingsarbeid	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten viser meget god, og hensiktsmessig bruk av dokumentasjon i forhold til oppdraget. 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten viser tilfredsstillende bruk av dokumentasjon og har nødvendig innhold i forhold til oppdraget 	<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten har liten grad av nødvendig dokumentasjon i henhold til oppdraget.
Produkter			
Bilder			
Film			
Bruk av kilder			

Grunnleggende ferdigheter:

I tillegg til disse vurderingskriteriene vil du bli vurdert i de grunnleggende ferdigheter som er beskrevet i læreplanen for ambulansesarbeiderfaget VG/3 opplæring i bedrift:

- Å kunne uttrykke seg skriftlig og muntlig
- Å kunne lese
- Å kunne regne
- Å kunne bruke digitale verktøy

Læreplan i ambulansefaget Vg3 / opplæring i bedrift

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 14. desember 2007 etter delegasjon i brev av 26. september 2005 fra Utdannings- og forskningsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 01.08.2008

Formål

Ambulansefaget skal bidra til at lokalsamfunnet har beredskap ved akutt sykdom, forverring av kronisk sykdom, ulykker og katastrofer. Ambulansefaget skal legge grunnlag for yrkesutøvelse innen akuttmedisinsk behandling og transport av pasienter. Ambulansetjenesten er en del av spesialisthelsetjenesten og skal fungere som bindeledd mellom primærhelsetjeneste og sykehus.

Opplæringen skal bidra til å ivareta sikkerheten og pasientenes vitale funksjoner under ambulanseoppdrag. Videre skal opplæringen utvikle evnen til å arbeide under tidspress og ofte under vanskelige og fysisk krevende forhold. Opplæringen skal utvikle evne til å arbeide selvstendig og til å kommunisere med og gi profesjonell omsorg til alle brukere. Opplæringen skal bidra til etisk bevisstgjøring og flerkulturell forståelse.

Opplæringen skal være knyttet til det medisinske og operative fagfeltet og bidra til at ambulansesarbeidere kan fungere godt i tverrfaglige akuttmedisinske team og i samarbeid med en kommunikasjonsentral. Videre skal opplæringen legge grunnlag for planlegging, gjennomføring, dokumentering og vurdering av daglige utfordringer i ambulansefaget.

Fullført og bestått opplæring fører fram til fagbrev. Yrkestittel er ambulansesarbeider.

Struktur

Ambulansefaget består av tre hovedområder. Hovedområdene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over hovedområdene:

Årstrinn	Hovedområder		
Vg3 / opplæring i bedrift	Grunnleggende helsefag	Ambulansemedisin	Ambulanseoperative emner

Hovedområder

Grunnleggende helsefag

Hovedområdet handler om kroppens oppbygning og funksjon og pasienters fysiske og psykiske behov, pleietiltak og forebygging av smitte. Videre inkluderer hovedområdet profesjonell omsorg, kommunikasjon og samhandling med pasienter, pårørende og annet medisinsk personell. Etikk, hygiene, medikamentlære og relevant regelverk inngår.

Ambulansemedisin

Hovedområdet handler om sykehistorie, skademekanikk, enkel undersøkelse og akutt behandling av pasienter med ulike sykdommer og skader. Tegn og symptomer på sykdom og skade inngår også.

Ambulanseoperative emner

Hovedområdet handler om ambulansens innretning og utstyr og hvordan ambulanseoppdrag utføres på en trygg, effektiv og omsorgsfull måte. Videre omfatter det transport, overvåkning, rapportering og dokumentasjon. Det handler også om også redningstjenestens oppbygning og organisering. Videre omfatter hovedområdet samhandling, kommunikasjon og navigasjon. Bruk av ergonomiske prinsipper og forebygging av helseskade inngår også.

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I ambulansefaget forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Å kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig i ambulansesfaget innebærer å kommunisere med ulike samarbeidspartnere. I tillegg vil det si å kunne diskutere og vurdere faglige løsninger og arbeidsprosesser. Det innebærer videre å kunne samhandle i team, ta ledelse på et skadested, kommunisere i stressede situasjoner og gi systematiske og relevante rapporter.

Å kunne lese i ambulansesfaget innebærer å følge prosedyrer, aktuell merking, relevant regelverk, instruksjer og pasientrapporter. Det innebærer også å kunne sette seg inn i og forstå faglitteratur.

Å kunne regne i ambulansesfaget innebærer å beregne medikamenter. I tillegg innebærer det å kunne forstå skadeenergi og skademekanikk på skadestedet. Det innebærer også å kunne beregne forbruk og tid og forstå statistikk og budsjett.

Å kunne bruke digitale verktøy i ambulansesfaget innebærer å bruke medisinsk teknisk utstyr, digitale kart og navigasjonsutstyr og å kunne dokumentere og nyttiggjøre seg elektronisk pasientinformasjon. Det innebærer også å kunne bruke nettbaserte læremidler og samhandle med andre ved hjelp av digitale verktøy.

Kompetansemål

Etter Vg3

Grunnleggende helsefag

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- drøfte etiske dilemmaer knyttet til yrkesutøvelsen
- kommunisere med og vise profesjonell omsorg for pasienter og pårørende
- kommunisere med personer i en traumatisk og reaktiv krisesituasjon
- identifisere fysiske og psykiske behov hos pasienter og utføre nødvendige pleietiltak
- følge medisinsk faglig veiledning og instruksjer fra den ansvarlige legen
- kommunisere om pasienters tilstand, avgi systematiske rapporter og sørge for nødvendig dokumentasjon
- observere medikamenters virkning i kroppen og håndtere medikamenter som brukes i ambulansetjenesten
- forebygge smittespredning og ivareta god hygiene under ambulanseoppdrag og på ambulansestasjonen

Ambulansemedisin

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- innhente og forstå pasientens sykehistorie, skademekanikk, symptomer og tegn på sykdom
- utføre enkel undersøkelse, utføre akutte behandlingstiltak, reevaluere og overvåke pasienter
- identifisere tegn og symptomer på akutt sykdom, forklare utvikling i kroppen som kan true vitale livsfunksjoner, og iverksette nødvendige tiltak
- identifisere tegn og symptomer på akutt skade, forklare utvikling i kroppen som kan true vitale livsfunksjoner, og iverksette nødvendige tiltak
- identifisere tegn og symptomer på tilstander som kan true vitale livsfunksjoner hos gravide og fødende, og iverksette nødvendige tiltak
- identifisere tegn og symptomer på sykdommer og skader, forklare utvikling i kroppen som kan true barns vitale livsfunksjoner, og iverksette nødvendige tiltak
- identifisere tegn og symptomer på sykdommer og skader, ta hensyn til utviklingen i kroppen hos eldre pasienter og iverksette nødvendige tiltak
- iverksette nødvendige tiltak ved akutte psykiske lidelser og samhandle med pasienter
- iverksette nødvendige tiltak ved ulike fysiske funksjonshemminger
- identifisere tegn på livløshet og iverksette nødvendige tiltak
- håndtere situasjoner knyttet til døde pasienter

Ambulanseoperative emner

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere ambulanseoppdrag
- bruke moderne utstyr for kommunikasjon og navigasjon for å finne raskt fram til bestemmelsesstedet, og bruke dette utstyret til å kommunisere med og veilede andre
- følge prinsipper for organisering og ledelse på skadestedet og utføre arbeidsoppgaver som første ambulansenhet
- ivareta egen og andres helse og sikkerhet under og etter ambulanseoppdrag
- arbeide i team, samhandle og kommunisere med andre under ambulanseoppdrag
- håndtere aggressive og truende personer
- samhandle med politiet under skarpe oppdrag
- utføre ambulanseoppdrag når pasienten er vanskelig tilgjengelig
- forflytte og transportere pasienter på en sikker og omsorgsfull måte
- samarbeide med kommunikasjonssentral og sykehus
- samarbeide med luftambulansetjenesten og redningshelikopter under ambulanseoppdrag
- følge gjeldende prosedyrer for ambulanseoppdrag forbundet med særlig risiko og redningstekniske behov
- utføre arbeidet i henhold til gjeldende regelverk og krav til profesjonell yrkesutøvelse
- følge ergonomiske prinsipper i yrkesutøvelsen
- bruke kvalitetssystemer og utføre arbeidet i tråd med gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet
- følge gjeldende prosedyrer for åstedsrapportering og innmelding av pasienter til mottakende ledd
- drøfte hva arbeidsprosesser og samarbeid i ambulanseteamet betyr for sikkerheten under utrykningskjøring
- drøfte trafikale situasjoner som har betydning for ambulanseskjøringen
- gjøre rede for hva ambulansens innredning og oppbygning betyr for sikkerhet og driftspålitelighet
- følge prosedyrer og retningslinjer for lagerhold, bruk, rengjøring, kontroll og vedlikehold av utstyr

Vurdering

Vg3 ambulansefaget

Bestemmelser for sluttvurdering:

Hovedområder	Ordning
Grunnleggende helsefag Ambulansemedisin Ambulanseoperative emner	Alle skal opp til fagprøven, som normalt skal gjennomføres innenfor en tidsramme på fem virkedager.

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven.